

527 / Přírodní divadlo na Pláních pod Ještědem, *Naši furianti*, 1913.

zájezdy, frašky, sociální drama, vlastenecké kusy. 1907 zal. Pěvecký sbor Ještěd, s ním DS Tyl 1919 V studni, 1923 Loutka, 1924 Dvě vdovy. Orchestr sokolská hudba nebo později hudba 44. pěšího pluku, ve 30. letech i několik operet, her se zpěvy, např. *Vojna, vojna veselá* (Branald), *Děvče z krčmy* (Balák), dirigent Mühlfait, *Když srdce promluví*. 1919 *Pro tatíčka presidenta*, K. Havlíček Borovský, 1919 *Paní revírníková a její Tony* (Körner), 1920 *V tichém hnízdečku* (Rudolf), Adamita (Čečetka). 1921 se soubor téměř rozpadl, 1923 obnovil jako Dramatický soubor J. K. Tyl, *Když táhnou vrány* (Malloch, David). Ve 2. pol. 20. let kvalitnější repertoár *Pasekáři*, zájezdy, *Magelona* (Kolár), *Drama otroků*. Jako Dělnické divadlo např. *Edáček filuta* (V. Franík). 1938 zánik, 1951 *Ženitba* (poslední představení).

528 / Běda Škaloud, dlouholetý a oblíbený komik České Besedy, 1920 ve svém slavnostním stém představení. *Strejček Cibulka ve hře To byla noc*.

1903 zal. h. a r. Jos. Frydrychem *DO dřevodělníků* v Prátru (lidové Divadlo v Prátru, v té době už centrum českého kulturního života, velmi oblíbené ve veřejnosti, nyní Malé divadlo), první české dělnické divadlo v pohraničí, jeden z neaktivnějších DS. Zah. 1903 Sever proti jihu (W. Gillette). Ročně pravidelně 10 premiér s 2-3 reprízami. Početní DS se rozdělil na dva se samostatným repertoárem, ale mohly se také zastupovat. 1907 V říši tulipánů (Svobodová), *Paní mincmistrová*. Po představení hrála hudba, prostředí oblíbené natolik, že magistrát hledal a našel 1907 důvod místnost uzavřít. 1908 opět *Závěť*, *K popukání* (Kaiser), *Bratr honák aneb Venkované v hlavním městě* (Kaiser). 1908 Praž-

ské kvítko, *V srdci Chicaga*, 1909 *Doktor Kalous* (A. l'Arrouge), 50. vystoupení Jos. Frydrycha, *Chudý písničkář* (Kneisl), *Matka starost* (M. Havel) atd., *To se mi povedlo* (Blumenthal, Kadelburg, Kühnl), *Nádeníci pana domácího*, *Závrať* (Hájek), *Ztracený ráj* (Fulda), *Je v tom háček* (Jacoby, Reuss), *Noc na Karlštejně*. Ekonomicky soběstačný soubor. 1910 *První láska*, *Její systém* (Štolba), *Majitel hutí* (Ohnet), *Kletba mamonu*, *Samot chorobné květy* (Rožek) aj. 1911 *Kráska z Ostende*, *Hanzi Vejvara*, *Tichý dům U nemluvnat*, *Spoutaná duše*, *Bujná krev* (hry místních autorů Kühnla a P. Olivy), *Ohnivá země* (Štech), *Podskalák*, vše pod heslem „Práter, středisko českého obecnstva“. 1912 *Čest* (Sundermann), r. Jar. Kittler. 1913 *Přes tři vrchy* (Svoboda), *Mládí* (Holbe), *Márinka Válová* (Svoboda) ad., *Půlnoc* (F. V. Krejčí), *Přes tři vrchy*. 1913 divadlo modernizováno, nová opona A. Weniga. Zah. *Psohlavci*, 100. představení souboru. 1914 *Lumpaci-vagabundus*, *Hrabě Rozumovský* (Ruth), *Utajované léto*. 1918 zah. *Protekce* (Klatovská), 100. vystoupení zakladatele spolku Frydrycha. Prátr jako DD do okupace 1938.

529 / Účinkující ve slavnostním představení k 50. výročí zal. spolku Česká Beseda, *Probuzeňci* (Šubert), 1913.

Konkurencí 1909-1938 *DS DTJ textilních dělníků*, jeden z neaktivnějších DS, zah. *Psohlavci*, hráli v Horním Růžodole U Kiessewetrů (majetek socialistického předáka Wilhelma Kiessewetera). Vzájemně si přebírali účinkující i repertoár. Ochotníci se občas odmlčeli, např. při hostování společností, uvádějících náročný repertoár, včetně opery.

Prátr společenským střediskem dělnictva, repertoár zábavní, ale některé sezony přednostně česká klasika (např. 1912). Hostování i jiných souborů, např. 1912 *Spolek českých žen a dívek Záštitá se hrou Žabec* (Skružný). 1914-1918 Prátr vojenskou ubikací. 1919 přejmenován na Dobrovickou pivnici, téhož roku zde *Dělnické divadlo* v Liberci uvedlo první hru. Budova přejmenována na DD, též schůze, konference, tělocvičné akademie, společenské akce aj. Mimo ODi zde hostovaly div. společnosti, ale i kabaret (1921 *Červená sedma*). 1925 Prátr zakoupila Čs. strana soc. demokratická, do německé okupace 1938 zde středisko kultury dělnického hnutí. Po 1945 přejmenován na Lidový dům a dán k dispozici Šaldovu divadlu pro zázemí a div. klub. V 90. letech v něm Malá scéna F. X. Šaldy.

1919-1925 *OS vojenské setniny Čs. strážního pěšího pluku*, hrál v div. sále záložní nemocnice (dnes škola v Lesní ulici). Ve 20. letech ODi *DrKr učednické útulny*, 1923 *Drama čtyř chudých stěn*. 1919-1938 *studenti gymnázia*. 1920 *ženský spolek K. Světla*. 1921 *dívky občanské školy*. 1921 *žáci měšťanské školy*. 1923 *Dělnický zpěváký spolek Ještěd*, *Česká OOS*, 1923-1938 *YMCA*, 1923-1938(?) *Dělnický dramatický kroužek*, 1923-1938 *DrO 44. pěšího pluku*. 1924-1938(?) *DrKr Čs. mládeže socialistické*. 1925-1938(?) *DrO Stráže bezpečnosti*. Do 1938 *Sokol*, *NJS*. 1930 *Dra-*